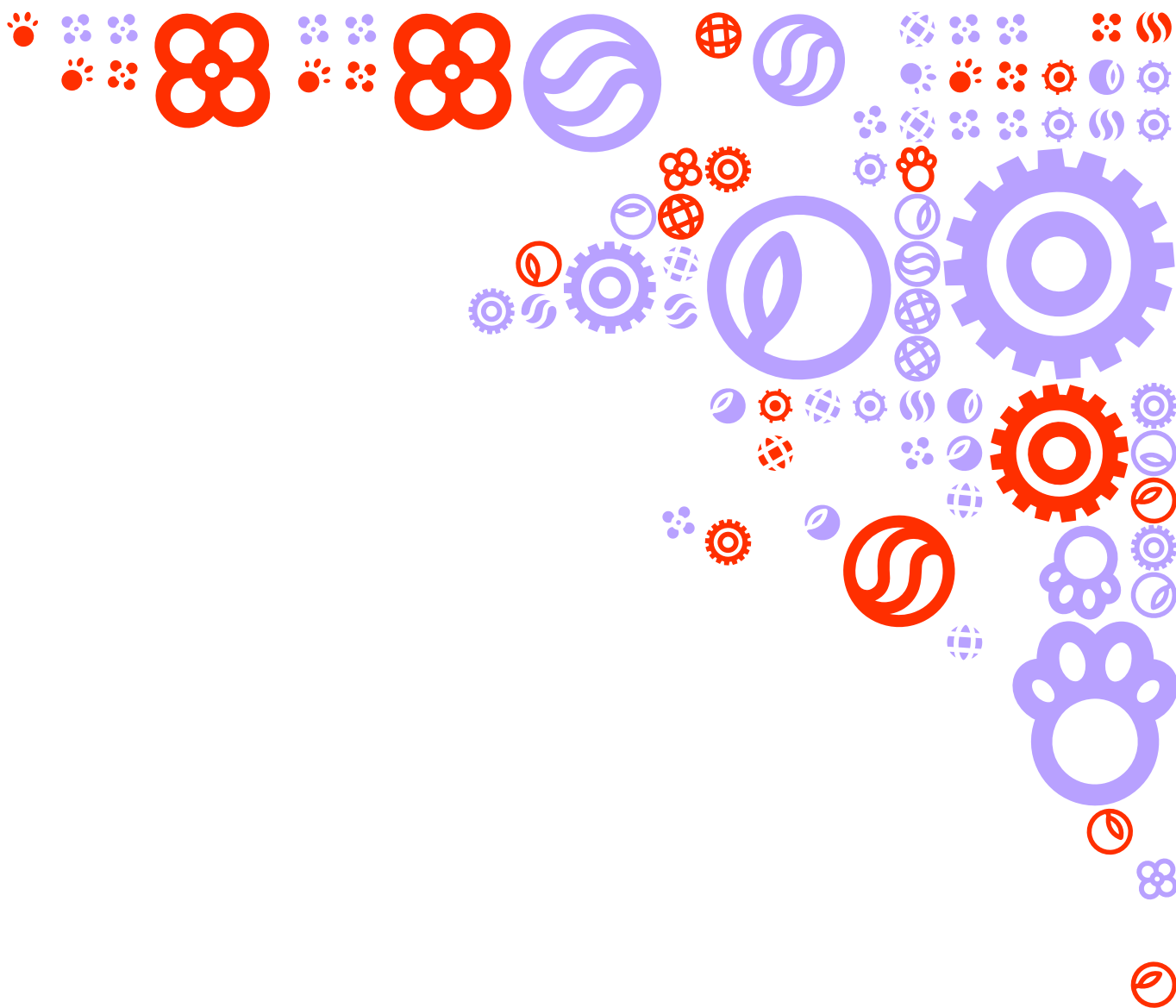

Examenreglement

vmbo cohort 2025-2027

Inhoudsopgave

1.	ALGEMENE BEPALINGEN	4
	Artikel 1 Begripsbepaling	4
	Artikel 2 Vaststelling examenreglement	5
	Artikel 3 Reikwijdte examenreglement	5
	Artikel 4 Basis examenreglement	5
	Artikel 5 Taken en bevoegdheden van de examencommissie	6
	Artikel 6 Benoeming en samenstelling van de examencommissie	6
	Artikel 6a. Taken en verantwoordelijkheden van de examensecretaris	6
	Artikel 7 Toelating tot het examen	7
	Artikel 8 Afnemen eindexamen	7
	Artikel 9 Indeling eindexamen; profielwerkstuk; centraal schriftelijk en praktisch examen en centraal praktisch examen.	7
	Artikel 10 Begrenzing mogelijkheid vakkenkeuze kandidaten	8
	Artikel 11 Programma van toetsing en afsluiting	8
2.	BEZWAAR, ONREGELMATIGHEDEN EN COMMISSIE VAN BEROEP	9
	Artikel 12 Bezwaar	9
	Artikel 13 Maatregelen in geval van onregelmatigheden of afwezigheid	9
	Artikel 14 Commissie van Beroep voor de Examens	10
3.	SCHOOLEXAMEN	11
	Artikel 15 Schoolexamen	11
	Artikel 16 Beoordeling schoolexamen	11
	Artikel 17 Het niet uitvoeren en/of inleveren van schoolexamen-onderdelen	12
	Artikel 18 Verhinderung schoolexamen	12
	Artikel 19 Herkansing toetsen schoolexamen	12
	Artikel 20 Herexamen vmbo zonder centraal examen	12
	Artikel 21 Afsluiting schoolexamens	13
	Artikel 22 Examendossier	13
4.	CENTRAAL EXAMEN	14
	Artikel 23 Tijdvakken centraal examen	14
	Artikel 24 Centraal examen in voorlaatste leerjaar	14
	Artikel 25 Regels omtrent het centraal examen	14
	Artikel 25a Aanvullende regels omtrent het flexibel digitale examen	15
	Artikel 26 Regels voor kandidaten bij het centraal examen	15
	Artikel 27 Beoordeling centraal examen	16
	Artikel 28 Beoordeling centraal examen cspe	17
	Artikel 29 Vaststelling score en cijfer centraal examen	17
	Artikel 30 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen	17
	Artikel 31 Verhinderung centraal examen	18
5.	UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING	19
	Artikel 32 Eindcijfer eindexamen	19
	Artikel 33 Vaststelling uitslag	19

Artikel 34 Uitslag	19
Artikel 35 Herkansing centraal examen	20
Artikel 35a Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau	21
Artikel 36 Diploma en cijferlijst	21
Artikel 36a Voorschriften judicium cum laude	22
Artikel 37 Certificaat en cijferlijst	22
Artikel 38 Duplicaten en afgifte verklaringen	23
6. OVERIGE BEPALINGEN	24
Artikel 39 Het vervallen van resultaten	24
Artikel 40 Afwijking wijze van examineren bij handicap of ziekte of bij onvoldoende beheersing Nederlandse taal	24
Artikel 41 Tussentijdse toelating tot een leerweg	25
Artikel 42 Bewaren examenwerk	25
Artikel 43 Spreiding eindexamen	25
Artikel 44 Onvoorziene omstandigheden	26
Artikel 45 Geheimhouding	26
Artikel 46 Inwerkingtreding	26
Artikel 47 Publicatie	26

1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepaling

In dit reglement wordt verstaan onder:

beroepsgericht programma	programma bestaande uit het profielvak en de beroepsgerichte keuzevakken;
besluit	Uitvoeringsbesluit Wet Voortgezet Onderwijs 2020 (UB-WVO 2020);
bevoegd gezag	College van Bestuur Yuverta;
CEC	centrale examencommissie Yuverta;
centraal examen	het examen dat plaatsvindt volgens door het College voor Toetsen en Examens (CvTE) vastgestelde landelijk genormeerde toetsen. Het centraal examen omvat: ▪ het centraal schriftelijk examen (CSE), waaronder ook het centraal digitaal examen ▪ het centraal schriftelijk en praktisch examen (CSPE);
centraal praktisch examen (cpe)	het praktische onderdeel van het centraal examen Beeldende vorming in de gemengde en theoretische leerweg;
centraal schriftelijk en praktisch examen (cspe)	de examenvorm in een profielvak in de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte en gemengde leerweg, waarbij vaktheorie en praktijk geïntegreerd worden getoetst;
cohort	de groep leerlingen die aan het begin van de genoemde periode, ter afronding van hun opleiding, start met het examen;
corrector	belast met de correctie en beoordeling van het gemaakte werk;
CvTE	het College voor Toetsen en Examens is een zelfstandig bestuursorgaan dat onder andere verantwoordelijk is voor de centrale examens in het voortgezet onderwijs;
deeleindexamen	een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgescreven vakken;
digitale examinering	examens afnemen op de computer;
directeur	de (senior) schoolleider van de locatie;
eindexamen	een examen ten minste in het geheel van de voor het betreffende eindexamen voorgescreven vakken; het eindexamen bestaat uit een schoolexamen en voor zover dat in het examenprogramma is bepaald een centraal examen;
examenprogramma	een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak, onderverdeeld in een schoolexamen deel en een centraal examen deel;
examendossier	een overzicht van alle toetsen en de bijbehorende resultaten van het gehele schoolexamen;
examensecretaris	de secretaris van het examen op school;
examinator	degene die in leerjaar 3 en / of 4 belast is met het afnemen van het examen in een vak;
gecommitteerde	een gecommitteerde als bedoeld in artikel 3.22 van het besluit; een gecommitteerde controleert of de wijze van afnemen van het examen aan de regels voldoet of treedt bij theorie-examens op als tweede corrector;

herkansing	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen, met als doel cijferverbetering;
inspectie	de inspectie van het onderwijs;
kandidaat	ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten;
locatie	uitvoeringslocatie van de school;
minister	de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
praktijkgericht programma	een praktijkgericht vak waarin een leerling praktische kennis en ervaring opdoet;
PTA	het programma van toetsing en afsluiting: het document waarin o.a. is opgenomen een omschrijving van de inhoud van de toetsen en bijbehorende eindtermen, de wijze waarop getoetst wordt, alsmede de beoordeling en weging van het resultaat en de herkansingsmogelijkheid;
profielwerkstuk	een werkstuk, daaronder begrepen een presentatie, dat de leerling in de gemengde en theoretische leerweg verplicht is te maken, dat betrekking heeft op een thema uit het profiel dat de leerling volgt en dat met een voldoende beoordeling afgesloten moet worden;
ROD	Register Onderwijsdeelnemers;
schoolexamen rekenen	rekentoets als verplicht onderdeel van het eindexamen voor leerlingen die geen wiskunde in het vakkenpakket hebben;
school	Yuverta;
schoolexamen	examen waarbij de school verantwoordelijk is voor onder andere de organisatie en de vaststelling van de opgaven c.q. opdrachten;
toets	een toets met mondelinge of schriftelijke vragen en/ of opdrachten, of een praktische opdracht;
vakken	algemene vakken, profielvakken, praktijkgericht vak, beroepsgerichte keuzevakken en andere programmaonderdelen;
VEC	vestigingsexamencommissie;
wet	Wet Voortgezet Onderwijs (WVO 2020);
wettelijke	ouders, voogden of verzorgers van de leerling.
vertegenwoordigers	

Artikel 2 Vaststelling examenreglement

Het bevoegd gezag is op grond van artikel 2.60 van de wet, verantwoordelijk voor de vaststelling van het examenreglement.

Artikel 3 Reikwijdte examenreglement

Dit examenreglement is van toepassing op de kandidaten van de basisberoepsgerichte leerweg, kaderberoepsgerichte leerweg, gemengde leerweg, theoretische leerweg, het leerwerktraject en het vmbo deel van een doorlopende leerroute van het examencohort 2025-2027.

Artikel 4 Basis examenreglement

1. Dit examenreglement is gebaseerd op de geldende wet en het besluit, houdende bepalingen inzake de eindexamens aan de scholen voor vwo, havo, vmbo en lbo.

2. Indien daartoe aanleiding bestaat kan het bevoegd gezag, na overleg met de inspectie, het reglement tussentijds wijzigen. Kandidaten en hun ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) worden hiervan tijdig op de hoogte gesteld.

Artikel 5 Taken en bevoegdheden van de examencommissie

1. Een examencommissie heeft ten minste de volgende taken en bevoegdheden:
 - a. het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering (procesmatig, inhoudelijk, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen);
 - b. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen;
 - c. het opstellen van een (verkort) examenreglement en programma van toetsing en afsluiting.
2. De examencommissie stelt regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, en de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.
3. De (centrale) examencommissie stelt jaarlijks een verslag op over haar bevindingen bij het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering en verstrekt dit verslag aan het bevoegd gezag.

Artikel 6 Benoeming en samenstelling van de examencommissie

1. Het bevoegd gezag stelt een examencommissie in voor elke door de school verzorgde schoolsoort of groep(en) van schoolsoorten.
2. Het bevoegd gezag draagt er mede door de samenstelling van de examencommissie zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie voldoende wordt gewaarborgd.
3. Ten minste één lid van de examencommissie is als docent verbonden aan de schoolsoort of groep van schoolsoorten waarvoor de examencommissie is ingesteld.
4. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en ten minste drie leden.
5. De volgende personen kunnen niet worden benoemd tot lid van de examencommissie:
 - a. leden van het bevoegd gezag;
 - b. de directeur van de school;
 - c. leden van de ondernemingsraad
 - d. leerlingen van de school en hun wettelijk vertegenwoordigers.

Artikel 6a. Taken en verantwoordelijkheden van de examensecretaris

1. De directeur wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen. Een examensecretaris is tevens examensecretaris van de deeleindexamens.
2. De directeur en de examensecretaris van een school voor voortgezet onderwijs verrichten gezamenlijk de taken die horen bij de eindverantwoordelijkheid van het proces van examinering.
3. De examensecretaris heeft de taak om de directeur te ondersteunen bij:
 - a. het organiseren en afnemen van het eindexamen of het deeleindexamen bedoeld in het eerste lid;
 - b. de uitvoering van het examenreglement;
 - c. de uitvoering van het programma van toetsing en afsluiting.
4. De examensecretaris heeft de taak om samen met de directeur:

- a. voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen een overzicht van de onderdelen en beoordeling van de schoolexamens te verstrekken en te tekenen;
- b. de uitslag van een eindexamen vast te stellen;
- c. de diploma's en de cijferlijsten te tekenen.

Artikel 7 Toelating tot het examen

1. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de locaties in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Het bevoegd gezag kan de leerlingen van een instelling voor educatie en beroepsonderwijs in de gelegenheid stellen in plaats van een eindexamen één of meer deeleindexamens af te leggen.
3. Het bevoegd gezag kan tot het eindexamen toelaten kandidaten die niet als leerling van de school zijn ingeschreven.
4. Het bevoegd gezag kan een kandidaat als bedoeld in het derde lid eveneens in de gelegenheid stellen deeleindexamen af te leggen in een of meer profielvakken of beroepsgerichte keuzevakken van de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg of de gemengde leerweg die de school verzorgt, indien de kandidaat voor een van deze leerwegen is ingeschreven aan een school voor voortgezet speciaal onderwijs of een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra.
5. Kandidaten als bedoeld in het derde lid die worden toegelaten tot het eindexamen dan wel deeleindexamen, zijn behoudens het bepaalde in het zesde lid aan het bevoegd gezag een bedrag van € 720,- verschuldigd voor een volledig eindexamen.
6. In afwijking tot het bepaalde in het vijfde lid is een toelatingsbijdrage niet verschuldigd door kandidaten die zijn ingeschreven bij een andere uit de openbare kas bekostigde school, afdeling of onderwijsinstelling en die daar geen eindexamen dan wel deeleindexamen afleggen.

Artikel 8 Afnemen eindexamen

De directeur en de examinatoren van een locatie nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.

Artikel 9 Indeling eindexamen; profielwerkstuk; centraal schriftelijk en praktisch examen en centraal praktisch examen.

1. Het eindexamen bestaat voor ieder vak uit een schoolexamen of een centraal examen of beide.
2. Het schoolexamen omvat voor de theoretische leerweg en de gemengde leerweg mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn voor het betrokken profiel. Het heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.
3. Het eindexamen omvat voor leerlingen die geen examen wiskunde doen, een schoolexamen rekenen.
4. Het centraal examen van de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte en gemengde leerweg omvat mede een centraal schriftelijk en praktisch examen voor het profielvak.
5. Het centraal examen van de gemengde en theoretische leerweg omvat voor Beeldende vorming mede een centraal praktisch examen.

Artikel 10 Begrenzing mogelijkheid vakkenkeuze kandidaten

1. De kandidaten kiezen in welke vakken zij eindexamen willen afleggen binnen de kaders die de inrichting van de eindexamens stelt. Voor kandidaten geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van één of meer andere scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld onderwijs in die vakken in het laatste leerjaar te ontvangen. Voor kandidaten die niet als leerling ingeschreven staan geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen tot het examen in die vakken toelaat.
2. In de theoretische leerweg moeten in het profieldeel en het vrije deel samen tenminste twee vakken zitten die geen moderne vreemde taal zijn en het vrije deel mag ten hoogste één praktijkgericht vak omvatten.
3. Kandidaten kunnen, voor zover het bevoegd gezag hen dat toestaat, in extra vakken of niet verplichte delen van de examenstof examen afleggen, naast de vakken en examenstof die ten minste samen een eindexamen vormen
4. Indien het eindexamen één of meer vakken omvat van een andere schoolsoort of leerweg dan die waarvoor de kandidaat is ingeschreven, behoort ten minste één vak tot de voorgeschreven eindexamenvakken van de schoolsoort of leerweg van inschrijving.

Artikel 11 Programma van toetsing en afsluiting

1. In het programma van toetsing en afsluiting wordt, met betrekking tot het desbetreffende schooljaar, in elk geval aangegeven:
 - a. de verplichte examenstof van het examenprogramma die behoort tot het schoolexamen;
 - b. de examenstof van het examenprogramma die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen zal worden getoetst;
 - c. de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen;
 - d. de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt;
 - e. de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen aanvangen, de herkansing daaronder mede begrepen;
 - f. de wijze waarop de herkansing is geregeld, met inachtneming van artikel 13 van dit examenreglement;
 - g. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
2. In aanvulling op het programma van toetsing en afsluiting kunnen aanvullende regels worden opgenomen om de gang van zaken tijdens het schoolexamen en de regels voor de kandidaten tijdens het schoolexamen in overeenstemming te brengen met de algemene gang van zaken op de locatie.
3. Het programma van toetsing en afsluiting wordt vastgesteld door het bevoegd gezag met instemming van de ondernemingsraad.

Het programma van toetsing en afsluiting wordt vóór 1 oktober door de directeur verstrekt aan de kandidaten. De inspectie ontvangt dit via de CEC vmbo. Wijzigingen in/besluiten in afwijking van het PTA na 1 oktober zijn enkel mogelijk ten gevolge van onvoorziene omstandigheden die leiden tot praktische onuitvoerbaarheid van het PTA of ter verbetering van een onjuistheid of onvolledigheid in het PTA. Ouders en leerlingen worden op de hoogte gebracht van tussentijdse wijzigingen in het PTA.

2. BEZWAAR, ONREGELMATIGHEDEN EN COMMISSIE VAN BEROEP

Artikel 12 Bezwaar

1. Een kandidaat kan binnen één schoolweek na bekendmaking van de beoordeling van enig deel van het schoolexamen bij de directeur schriftelijk bezwaar aantekenen tegen het resultaat van die beoordeling. In geval van minderjarigheid dient het bezwaar mede ondertekend te zijn door de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat.
2. Een kandidaat kan binnen één schoolweek na deelname aan enig deel van het eindexamen bij de directeur schriftelijk bezwaar aantekenen tegen omstandigheden of gang van zaken waarvoor de kandidaat zich benadeeld voelt. In geval van minderjarigheid dient het bezwaar mede ondertekend te zijn door de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat.
3. De directeur neemt (in overleg met de VEC) nadat partijen gehoord zijn, in overleg met de CEC vmbo van Yuverta, in deze een beslissing die eenieder op de school bindt.
4. De directeur deelt binnen 10 schooldagen, de beslissing schriftelijk en met redenen omkleed aan de kandidaat mee.

Artikel 13 Maatregelen in geval van onregelmatigheden of afwezigheid

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
Voorbeelden van een onregelmatigheid zijn o.a. het verstoren van een examen, spieken, telefoongebruik, plagiaat, het ongeoorloofd gebruik van AI¹ en het niet inleveren van de voorgescreven werkstukken, verslagen of opdrachten. Kortom, iedere afwijking van de regels die in dit reglement, in het PTA of in opdrachtbeschrijvingen bij onderdelen van het PTA zijn vastgelegd.
2. De maatregelen die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, of het centraal examen;
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de directeur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van het College voor Toetsen en Examens.
3. Alvorens een beslissing ingevolge tweede lid wordt genomen hoort de VEC de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. Bij minderjarigheid informeert de directeur de wettelijke vertegenwoordiger.

¹ Zie gedragscode AI voor lerende

4. Het besluit waarbij een in het tweede lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd gemeld in het internetschooldossier aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen Commissie van Beroep voor de Examens. Van de Commissie van Beroep voor de Examens mag de directeur van een school voor voortgezet onderwijs geen deel uitmaken.
6. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing schriftelijk aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingediend bij de Commissie van Beroep voor de Examens.
7. De Commissie van Beroep voor de Examens stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn schriftelijk gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De Commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in artikel 3.58 lid 3 van het besluit. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, en indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat, aan de directeur en via de CEC vmbo aan de inspectie. Voor contactgegevens zie artikel 14.

Artikel 14 Commissie van Beroep voor de Examens

1. Yuverta is, samen met Ter AA, Koning Willem 1 College, Summa, Gilde Educatie Activiteiten en Gilde Opleidingen, aangesloten bij een Commissie van Beroep voor de Examens. De Commissie van Beroep heeft een eigen reglement en is onafhankelijk. Het reglement is op te vragen bij de VEC.
De deskundigheid van de individuele leden heeft betrekking op juridische, dan wel examen-technische competenties. De Commissie van Beroep wordt tijdens een beroepszaak vertegenwoordigd door een uitvoeringscommissie van drie leden van de Commissie van Beroep. De uitvoeringscommissie doet een met redenen omklede uitspraak over het beroepsschrift. Yuverta maakt geen deel uit van de uitvoeringscommissie van de Commissie van Beroep voor de Examens indien het beroep betrekking heeft op Yuverta.
2. Het indienen van beroep kan via het Meldpunt op de locatiepagina van Yunet.

3. **SCHOOLEXAMEN**

Artikel 15 Schoolexamen

1. Het bevoegd gezag beslist op welk tijdstip het schoolexamen begint.
2. Het schoolexamen wordt afgesloten voor het begin van het eerste tijdvak. In geval van flexibele examens wordt het schoolexamen in het vak waarop de toets betrekking heeft, afgesloten tien kalenderdagen voor de afname van die toets.
3. Het bevoegd gezag kan in afwijking van het 2e lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, maar na aanvang van het eerste tijdvak.
4. De school kan gedragsregels vastleggen die gelden voor schoolexamens.

Artikel 16 Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van een schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
2. Indien in een vak geen centraal examen wordt afgelegd, wordt het cijfer van het schoolexamen uitgedrukt in een cijfer van 1 tot en met 10, zonder decimaal.
3. Van een vak waarin geen centraal examen wordt afgenomen, bijvoorbeeld maatschappijleer, en het eindcijfer tot stand komt op basis van meerdere schoolexamens, wordt het eindcijfer bepaald door het rekenkundig gemiddelde op basis van die deelcijfers en hun onderlinge weging. Het rekenkundig gemiddelde wordt op 1 decimaal bepaald, waarna afronding op een geheel getal volgt voor het eindcijfer (stel, het gemiddelde is 5,45. Dat wordt 5,5 en daarna 6).
4. In afwijking van het eerste lid, worden kunstvakken inclusief CKV en lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel beoordeeld met "onvoldoende", "voldoende" of "goed". Deze beoordeling gaat uit van de prestaties van de leerling binnen zijn mogelijkheden, zoals blijkend uit het examendossier.
5. In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk beoordeeld met "onvoldoende", "voldoende" of "goed". Deze beoordeling vindt plaats op de grondslag van het voldoende volt-oeien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.
6. Van een werkstuk, opdracht of vak, dat wordt afgesloten met de beoordeling onvoldoende, voldoende of goed en waarvoor eerst een cijfer wordt gegeven, wordt het cijfer als volgt omgezet in een resultaat: een cijfer lager dan een 5,5 is een onvoldoende, een cijfer vanaf 5,5 t/m 7,4 is een voldoende en een cijfer vanaf 7,5 is een goed.
7. De beoordeling van ieder schoolexamen wordt binnen afzienbare tijd aan leerlingen bekend gemaakt.
8. In afwijking van het eerste lid wordt bij een handelingsopdracht door de examiner vastge-steld of deze naar behoren is uitgevoerd. Aan alle handelingsopdrachten moet worden vol-daan alvorens mag worden opgegaan voor het centraal examen.
9. De kandidaat heeft na beoordeling recht op inzage en toelichting van het beoordeelde werk.
10. De resultaten van het schoolexamen worden vastgelegd in het examendossier

Artikel 17 Het niet uitvoeren en/of inleveren van schoolexamen-onderdelen

1. Het niet uitvoeren van praktische opdrachten, handelingsopdrachten of het profielwerkstuk wordt gezien als een onregelmatigheid, conform het bepaalde in artikel 13 van dit reglement.
2. De kandidaat is, conform het gestelde in artikel 15 lid 1, 2 en 3 nog steeds verplicht dit PTA-onderdeel uit te voeren dan wel in te leveren. Het niet inleveren wordt behandeld als een onregelmatigheid schoolexamen, conform het bepaalde in artikel 13 van dit reglement.

Artikel 18 Verhinderung schoolexamen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de directeur verhinderd is om bij één of meer toetsen van het schoolexamen aanwezig te zijn, wordt hem gelegenheid gegeven de toets(en) van het schoolexamen alsnog te maken.
2. In aanvulling op lid 1 van dit artikel meldt de kandidaat die door ziekte of andere geldige reden verhinderd is aan een toets van het schoolexamen deel te nemen, dit aan de school uiterlijk op de dag van de desbetreffende toets en vóór de aanvang van de toets. Het melden gebeurt conform de geldende regels van de locatie. Mondelinge of telefonische berichten van verhindering dienen binnen 5 dagen schriftelijk bevestigd te worden. De afmelding en de schriftelijke bevestiging daarvan wordt gedaan door de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat.
3. Indien de wettelijke vertegenwoordiger nalaat te handelen overeenkomstig het gestelde in het tweede lid wordt de kandidaat geacht ongeoorloofd afwezig te zijn geweest. De directeur kan op grond hiervan maatregelen nemen conform het bepaalde in artikel 13 van dit reglement.

Artikel 19 Herkansing toetsen schoolexamen

1. In het programma van toetsing en afsluiting wordt aangegeven of er herkansingsmogelijkheden worden geboden. Als er herkansingsmogelijkheden worden geboden, staat in het programma van toetsing en afsluiting tenminste vermeld welke toetsen herkansbaar zijn met inachtneming van de herkansingsregeling.
2. Het hoogste cijfer van de behaalde cijfers bij de herkansing en bij de eerder afgelegde toets geldt als definitief cijfer voor de toets.
3. Een toets kan ten hoogste eenmaal herkanst worden.

Artikel 20 Herexamen schoolexamen vmbo zonder centraal examen

1. Een kandidaat die voor het vak maatschappijleer een eindcijfer heeft behaald lager dan 6 heeft recht op herexamen van het schoolexamen. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma die in het PTA worden vermeld.
2. De directeur stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen en het eerder afgelegde schoolexamen geldt als het definitieve cijfer.
3. Indien een kandidaat het eindcijfer lager dan een 4 heeft gehaald voor één van de keuzevakken, wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld om voor dit keuzevak een herexamen te maken. De directeur bepaalt welke onderdelen uit het examenprogramma van het betreffende beroepsgericht keuzevak gevraagd worden in het herexamen.
4. Indien een kandidaat, die het indexamen vmbo in de basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leerwerktraject, voor het combinatiecijfer van de keuzevakken

een eindcijfer lager dan een 6 heeft behaald, wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld om voor één keuzevak een herexamen te maken. De directeur bepaalt welke onderdelen uit het examenprogramma van het betreffende beroepsgericht keuzevak gevraagd worden in het herexamen.

5. Bij toepassing van lid 3 of 4 stelt de directeur vast hoe het cijfer van het herexamen beroepsgericht keuzevak wordt bepaald. Het hoogste cijfer van de cijfers die behaald zijn bij het herexamen en bij het eerder afgelegde schoolexamen is het definitieve cijfer.
6. De kandidaat kan slechts éénmaal gebruik maken van de mogelijkheid herexamen beroepsgericht keuzevak.

Artikel 21 Afsluiting schoolexamens

1. Om toegelaten te worden tot het centraal examen dient de kandidaat het schoolexamen van de examenvakken die centraal geëxamineerd worden, volgens het PTA te hebben afgesloten. Dit betekent dat een kandidaat die enig deel van het schoolexamen niet heeft afgerond, voor geen enkel vak mag deelnemen aan het centraal examen, tenzij het bevoegd gezag anders besluit.
2. Ook van vakken en examenonderdelen die bij de uitslag niet met een cijfer worden beoordeeld (lichamelijke opvoeding, kunstvakken inclusief CKV, profielwerkstuk), moet de beoordeling voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen worden vastgelegd.
3. Tenminste twee weken voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de directeur aan de kandidaat, voor zover van toepassing:
 - a. welke eindcijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen, en
 - b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
 - c. de beoordeling van het profielwerkstuk.
4. De directeur en de examensecretaris tekenen voor de verstrekking van de in het derde lid genoemde cijfers en beoordelingen.
5. De examenkandidaat tekent voor ontvangst van de in het derde lid genoemde cijfers en beoordelingen.
6. Tenminste twee weken voor de eerste afname van het cspe, flexibel digitaal examen en centraal schriftelijke examen, voor zover van toepassing, maakt de directeur aan de kandidaten bekend:
 - a. het rooster van het centraal examen;
 - b. een overzicht van toegestane hulpmiddelen centraal examen.

Artikel 22 Examendossier

In het examendossier staan alle resultaten van de schoolexamens die afgenomen zijn conform het PTA. Het examendossier wordt geregistreerd in Magister. In het examendossier van de leerlingen in de gemengde leerweg staan voor zover van toepassing ook de resultaten die de leerling heeft gehaald voor de twee vakken waarin de leerling in leerjaar 3 wel les heeft gehad, maar waarin geen eindexamen is afgelegd. In het examendossier van de leerlingen in de theoretische leerweg staan voor zover van toepassing ook de resultaten die de leerling heeft gehaald voor de drie vakken waarin de leerling in leerjaar 3 wel les heeft gehad, maar waarin geen eindexamen is afgelegd. Indien de leerling onderwijs heeft gevolgd in het praktijkgericht programma is het aantal extra vakken genoemd bij de gemengde - en theoretische leerweg in leerjaar 3 één minder.

4. CENTRAAL EXAMEN

Artikel 23 Tijdvakken centraal examen

1. Het centraal examen heeft drie afnameperiodes: het eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak vallen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het CvTE.
4. Het CvTE kan vakken aanwijzen waarin, wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het centraal examen in het tweede tijdvak wordt afgenomen door het CvTE.
5. Het CvTE kan bepalen dat een centraal examen wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.
6. Het CvTE kan voor een centraal examen een afnameperiode instellen waarbinnen het bevoegd gezag zelf de afnametijdstippen bepaalt. Deze afnameperiode vangt aan op een door het CvTE te bepalen datum van het desbetreffende examenjaar (niet eerder dan op 1 april) en omvat het eerste en tweede tijdvak van dat examenjaar.
7. Het CvTE kan regels stellen voor de uitvoering van een toets van het centraal examen.

Artikel 24 Centraal examen in voorlaatste leerjaar

1. Het bevoegd gezag kan leerlingen de gelegenheid geven om in het voorlaatste leerjaar het centraal examen in een of meer vakken, maar niet in alle vakken, af te leggen.
2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Artikel 23 lid 6 en 7 is van overeenkomstige toepassing.
4. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 25 Regels omtrent het centraal examen

1. De directeur zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van het examen waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van het CvTE.
3. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend. Hij verstrekt daartoe de toezichthouders een instructie. Per zitting zijn minstens twee toezichthouders aanwezig.
4. Het is de toezichthouders niet toegestaan tijdens de examenzitting andere werkzaamheden te verrichten dan toezicht houden.
5. De toezichthouders maken van iedere zitting een proces-verbaal op en leveren dit na afloop van de zitting in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk en de resterende opgaven. In dit proces worden vermeld:
 - a. vak, leerweg en datum;
 - b. de namen van de aanwezige en afwezige kandidaten;
 - c. de namen en handtekeningen van de toezichthouders;
 - d. het tijdstip van vertrek van de kandidaten;
 - e. eventuele bijzonderheden zoals geluidsoverlast, onwel worden van kandidaten, namen van kandidaten die te laat zijn;

- f. het toestaan van bijzondere faciliteiten.
- 6. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
- 7. Bij regeling kan ten aanzien van één of meer zittingen worden bepaald dat de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken inleveren bij degenen die toezicht houden.

Artikel 25a Aanvullende regels omtrent het flexibel digitale examen

1. Zodra een kandidaat is gestart met zijn digitale examen is sprake van een afname. Een onregelmatigheid tijdens de afname moet door de examensecretaris via de CEC aan inspectie worden gemeld. Voordat de kandidaat het examen alsnog kan afleggen, moet de school beschikken over een ongeldigverklaring van de inspectie en moet door CvTE een andere variant zijn toegewezen.
2. Bij een, om technische reden, mislukte afname overlegt de directeur met het CvTE en de inspectie. Pas nadat de inspectie een examen ongeldig heeft verklaard, krijgt de school toestemming om voor de betreffende kandidaten een nieuwe afnameplanning te maken. Als een individuele opgave door technische problemen niet gemaakt kon worden, kan de inspectie ook besluiten om niet het hele examen ongeldig te verklaren en te kiezen voor een andere oplossing.
3. De directeur kan, indien de afnamecondities van een examen een adequate beoordeling onmogelijk maken, contact opnemen met de inspectie. De inspectie kan dan besluiten dat het werk wordt beschouwd als niet gemaakt en niet wordt beoordeeld. Alle kandidaten die aan deze sessie deelnamen hebben dan recht op het opnieuw maken/ inhalen van dit examen.
4. In afwijking van de reguliere examens, mogen er na afloop geen examendocumenten (bijv. opgaven, kladpapier) worden meegenomen of ter beschikking van de kandidaat worden gesteld. Men kan op verzoek, onder voorwaarde dat er geen aantekeningen worden gemaakt, onder toezicht van een lid van de VEC inzage krijgen in het examenwerk. Tijdens de inzage kan een kandidaat via het 'leerlingrapport' op het beeldscherm de vragen, zijn antwoorden en de toegekende score op zijn antwoorden inzien. Er dient voorkomen te worden dat examenopgaven en/ of examenafnames worden gefotografeerd/ gefilmd en/ of registraties (digitale schermafdrucken) daarvan zonder toestemming van het CvTE worden gemaakt, dan wel verspreid.
5. In gevallen waarin deze regeling niet voorziet en waaromtrent een onmiddellijke beslissing noodzakelijk is, beslist de directeur na de CEC te hebben geraadpleegd. De directeur deelt zijn beslissing zo spoedig mogelijk mee aan de betrokkenen, het bevoegd gezag en via de CEC aan de inspectie van het onderwijs.

Artikel 26 Regels voor kandidaten bij het centraal examen

1. Kandidaten moeten zich beschikbaar houden gedurende alle tijdvakken van het centraal examen.
2. Deelname aan een zitting van het centraal examen betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.
3. De kandidaat dient tenminste 15 minuten voor de aanvang van een examenzitting aanwezig te zijn op de plaats waar het examen plaatsvindt.
4. Het meenemen van jassen, sjaals, smart devices of vergelijkbare apparatuur en dergelijke in het examenlokaal is niet toegestaan. Tassen en dergelijke moeten op een daartoe door de directeur aangewezen plaats worden neergezet.

5. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de examen-zitting tot dit examen worden toegelaten. Hij levert evenwel het gemaakte werk in op het daarvoor vastgestelde tijdstip.
6. Indien een kandidaat meer dan een half uur na de aanvang van een zitting verschijnt, mag hij niet meer deelnemen aan dit examen. Bij een geldige reden is artikel 31 van toepassing. De kandidaat dient wel te verschijnen op de overige zittingen van het examen. Het bevoegd gezag zorgt voor opvang van de betreffende leerling.
7. Vanaf het uitdelen van de opgaven dient er volkomen rust in het examenlokaal te heersen.
8. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen alsmede de door de kandidaten gemaakte aantekeningen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
9. Het examenwerk dient te worden gemaakt op door de school gewaarmerkt papier. Of het examenwerk wordt gemaakt en opgeslagen als computerbestand. Op het verstrekte papier dient de kandidaat zijn examennummer en zijn naam als ook de leerweg te vermelden. Naam en/of examennummer worden ook gebruikt om computerbestanden te benoemen.
10. Het examenwerk wordt niet met potlood gemaakt. Dit is niet van toepassing op tekeningen, grafieken en tenzij anders aangegeven. Het gebruik van correctielak is niet toegestaan.
11. Indien een kandidaat zich bij het centraal examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt, kan de directeur hem de (verdere) deelneming aan het centraal examen ontzeggen, dan wel maatregelen nemen conform het bepaalde in artikel 13 van dit reglement.
12. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat gedurende een examenzitting het examenlokaal niet verlaten.
13. Een kandidaat die tijdens een examenzitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten, dit ter beoordeling van de directeur of diens plaatsvervanger. In overleg met de kandidaat beoordeelt de directeur of diens plaatsvervanger of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten.
14. Indien de kandidaat als bedoeld in het vorige lid na enige tijd het werk hervat, kan de gemiste tijd aan het einde van de examenzitting worden ingehaald.
15. Indien de kandidaat als bedoeld in lid 13 het werk niet kan hervatten, besluit de directeur in samenspraak met de inspectie dat het werk ongeldig is. De kandidaat kan in voorkomend geval deelnemen aan het examen in een volgend tijdvak.
16. Gedurende de laatste 15 minuten van het examen is het de kandidaat niet toegestaan het examenlokaal te verlaten, tenzij al de kandidaten die in het examenlokaal aanwezig zijn hun werk hebben ingeleverd.
17. De kandidaat levert zijn werk in bij een toezichthouder. Deze controleert het werk op naam en nummer.
18. Na het inleveren van het gemaakte werk en het verlaten van het lokaal, is de kandidaat niet toegestaan om alsnog verder te werken.
19. In de examenregeling kunnen aanvullende regels worden opgenomen om de gang van zaken tijdens het centraal examen en de regels voor de kandidaten tijdens het centraal examen in overeenstemming te brengen met de algemene gang van zaken op de locatie.

Artikel 27 Beoordeling centraal examen

1. De directeur doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en met het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk, en past daarbij de beoordelingsnormen toe. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in

de score zoals voorgeschreven door het CvTE. De examiner zendt de score en het beoordeelde werk aan de directeur.

2. De directeur doet de van de examiner ontvangen stukken samen met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal, de verklaring eerste corrector en de regels voor het bepalen van de score onverwijld toekomen aan de directeur van de betrokken gecommiteerde.
3. De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen en de daarbij behorende scores van het CvTE toe. Daarnaast voegt de gecommiteerde bij het gecorrigeerde werk de verklaring betreffende de verrichtte correctie mede ondertekend door zijn bevoegd gezag.
4. Bij digitale examinering worden de handelingen, bedoeld in het eerste en tweede lid, digitaal verricht.

Artikel 28 Beoordeling centraal examen cspe

1. De directeur draagt er zorg voor dat bij het maken van het cspe van een eindexamen vmbo, een examiner van het desbetreffende vak of programma aanwezig is. De examiner beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de opgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door het CvTE gegeven richtlijnen. De examiner beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk volgens de beoordelingsnormen van het CvTE. De examiner drukt zijn beoordeling uit in een score. Hij zendt de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk aan de directeur.
2. Voor het cspe vmbo vindt de beoordeling tevens plaats door een tweede examiner. De tweede examiner kan een vakdeskundige of een andere examiner van de school zijn. De tweede examiner beoordeelt het resultaat van de opgaven, alsmede de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkend uit de schriftelijke vastlegging daarvan door de examiner. De directeur overhandigt de tweede examiner daartoe een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal, alsmede de regels voor het bepalen van de score.

Artikel 29 Vaststelling score en cijfer centraal examen

1. De examiner en de gecommiteerde dan wel de tweede examiner stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examiner en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examiner. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hierbij gehandeld conform de handreiking voor bestuur inzake geschil van de VO-raad.
2. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score, bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels voor de omzetting van de scores in cijfers, zoals vastgesteld door het CvTE.

Artikel 30 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgevonden, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. De inspectie verzoekt het CvTE nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

Artikel 31 Verhinderling centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de directeur verhinderd is om bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat ook in het tweede tijdvak verhinderd is om een geldige reden, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het CvTE zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij het CvTE. De directeur deelt aan het CvTE mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald. De directeur meldt tevens aan het CvTE of sprake is van een afwijkende wijze van examineren volgens artikel 40 van dit examenreglement.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het CvTE het resultaat mede aan de directeur.
5. In aanvulling op lid 1 en lid 2 van dit artikel meldt de kandidaat die door ziekte of door een andere geldige reden verhinderd is aan een toets van het centraal examen deel te nemen, dit aan de directeur uiterlijk op de dag van desbetreffende toets en vóór de aanvang van de toets. Mondelinge of telefonische berichten van verhindering dienen binnen 5 dagen schriftelijk bevestigd te worden. Indien de kandidaat minderjarig is wordt de afmelding en de schriftelijke bevestiging daarvan gedaan door de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat.
6. De directeur kan in geval van ziekte vragen om een verklaring van een (onafhankelijke) arts. Dit om de rechtmatigheid van de afwezigheid aan te tonen.
7. Indien een kandidaat, dan wel bij minderjarigheid diens wettelijke vertegenwoordiger, nalaat te handelen overeenkomstig het gestelde in het vijfde lid wordt hij geacht onwettig afwezig te zijn geweest. De directeur kan op grond hiervan maatregelen nemen conform het bepaalde in artikel 13 van dit reglement.
8. Voor de afname van flexibele digitale examens kan de directeur een kandidaat de gelegenheid geven om binnen de afnameperiode die het CvTE daarvoor heeft ingesteld, alsnog de toetsen te voltooien waarvoor hij eerder was verhinderd. De directeur bepaalt op welk moment binnen de aangewezen afnameperiode de zitting wordt ingehaald (voltooid). Lid 2 t/m 7 blijven ongewijzigd van kracht.

5. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

Artikel 32 Eindcijfer vakken eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer voor een vak. Het eindcijfer is het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het centraal examen en het cijfer voor het schoolexamen.
3. Indien de uitkomst van de berekening bedoeld in lid 2 van dit artikel niet een geheel getal is, wordt dat getal, indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
4. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 33 Vaststelling uitslag

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met in achtneming van het bepaalde in artikel 32 van dit reglement.
2. De uitslag luidt: "geslaagd" of "afgewezen".
3. Indien het nodig is om een kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen één of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.
4. De directeur vergewist zich ervan dat het eindexamen de voorgeschreven vakken omvat.

Artikel 34 Uitslag

1. De kandidaat die eindexamen vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij voor het vak Nederlands eindcijfer 5 of hoger heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - i. voor al zijn examenvakken eindcijfers heeft behaald van 6 of hoger, of
 - ii. voor één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of
 - iii. voor één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, waarvan tenminste één 7 of hoger, of
 - iv. voor twee van zijn examenvakken, het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, en
 - v. het schoolexamen rekenen heeft afgelegd ingeval de leerling geen examen wiskunde heeft gedaan.
 - d. hij voor geen van de onderdelen (inclusief keuzevakken), genoemd in het derde of vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
 - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief CKV uit het gemeenschappelijk deel en in de gemengde en theoretische leerweg voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen van de gemengde leerweg betrokken als deze vakken samen ten minste een volledig

- beroepsgericht programma dan wel het praktijkgerichte programma vormen. In dat geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.
3. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak.
 4. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak, dan wel het praktijkgerichte vak dat in de plaats van het profielvak is gekozen, en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak, dan wel het praktijkgerichte vak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.
 5. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het derde en vierde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
 6. In afwijking van het eerste lid, is de kandidaat die eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leer-werktraject geslaagd indien:
 - a. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
 - b. hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald; en
 - c. hij als gemiddeld eindcijfer van de keuzevakken, zoals bedoeld in het derde lid, een 6 of hoger heeft behaald;
 - d. en het schoolexamen rekenen heeft afgelegd (voor zover de leerling geen eindexamen wiskunde heeft gedaan).
 7. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend onder vermelding van het recht op herkansing. De uitslag is de definitieve uitslag als de kandidaat geen gebruik maakt van het herkansingsrecht.

Artikel 35 Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 24, eerste lid van toepassing is, derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe.
2. Bij het eindexamen van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg heeft de kandidaat het recht, bedoeld in het eerste lid, voor zowel het cse als het cspe. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan. De kandidaat heeft het recht, bedoeld in de eerste volzin, alleen indien de eindcijfers zijn bekendgemaakt.
3. De kandidaat stelt de directeur vóór een door de directeur te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
4. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen in dat vak.
5. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekend gemaakt overeenkomstig het bepaalde in artikel 33 van dit reglement.
6. Het eerste tot en met het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar een deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als één of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste éénmaal uit.

7. In afwijking van lid 1 van het artikel geldt voor de herkansing bij de flexibele digitale examens in de basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg dat de kandidaat voor één algemeen vak, waarin hij reeds examen heeft afgelegd het recht heeft om opnieuw binnen de gestelde afnameperiode deel te nemen aan het flexibele digitale examen. Daarbij geldt dat de kandidaat moet kunnen besluiten om zijn recht op herkansing uit te oefenen, nadat de cijfers voor het centraal examen bekend zijn. Lid 2 t/m 5 blijven ongewijzigd van kracht.

Artikel 35a Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau

Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg. Hiermee vervalt het resultaat van het centraal examen dat de kandidaat behaald heeft op het hogere niveau.

Artikel 36 Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
 - b. voor de theoretische en de gemengde leerweg: het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk;
 - c. de beoordeling van kunstvakken inclusief CKV en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg;
 - d. de eindcijfers voor de examenvakken met inbegrip van het eindcijfer voor de keuzevakken, bepaald op grond van artikel 34, derde of vierde lid;
 - e. de uitslag van het eindexamen.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het CvTE, een diploma uit. Op het diploma is in elk geval de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de einduitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. Vakken waarvoor een kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, indien noodzakelijk met vermelding van een eerder behaald cijfer.
5. De directeur en de secretaris van het eindexamen ondertekenen de diploma's en de cijferlijsten.
6. Indien de kandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de directeur er op verzoek van de kandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar deeleindexamen of deelstaatsexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.
7. De directeur reikt aan de kandidaat van een school of een scholengemeenschap die in elk geval een school voor theoretische leerweg omvat op diens verzoek het diploma vmbo in de theoretische leerweg uit. Voorwaarde is dat de kandidaat met goed gevolg het examen vmbo in de gemengde leerweg heeft afgelegd en bovendien examen heeft afgelegd in een extra algemeen vak en met het meetellen van dat vak voldoet aan artikel 34 voor zover het betreft de theoretische leerweg.

Artikel 36a Voorschriften judicium cum laude

1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 34.
2. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:
 - i. de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken uit het profieldeel, en
 - ii. het eindcijfer berekend op grond van artikel 34, derde lid, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 34.
3. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo gemengde leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het algemene vak uit het vrije deel of het eindcijfer berekend op grond van artikel 34, vierde lid, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 34.

Artikel 37 Certificaat en cijferlijst

1. De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor één of meer vakken een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop vermeld zijn:
 - a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
 - b. voor de theoretische - en de gemengde leerweg het thema van het profielwerkstuk, indien beoordeeld met "goed" of "voldoende".
2. De directeur reikt aan de kandidaat, bedoeld in artikel 7 vierde lid, die de eindexamen vmbo aan een school voor voortgezet onderwijs heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
 - a. de leerweg;
 - b. de cijfers voor het schoolexamen en het centraal examen;
 - c. het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk, en
 - d. de eindcijfers voor de examenvakken, met inbegrip van het cijfer dat is bepaald op grond van artikel 34, derde of vierde lid.
3. De directeur reikt aan de kandidaat die met goed gevolg een gedeelte van het eindexamen in de basisberoepsgerichte leerweg heeft afgesloten een getuigschrift vmbo uit.

Artikel 38 Duplicaten en afgifte verklaringen

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, cijferlijsten en bewijzen van ontheffing worden niet verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoelde document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als het document zelf, kan uitsluitend door de Dienst Uitvoering Onderwijs worden verstrekt.

6. OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 39 Het vervallen van resultaten

1. De cijfers en beoordelingen van het schoolexamen die de leerling gehaald heeft in leerjaar 3, vervallen als de leerling niet over gaat naar het vierde leerjaar.
2. De cijfers en beoordelingen van het schoolexamen uit het vierde leerjaar, vervallen als de leerling zakt voor het examen.
3. Als de situatie daarom vraagt, kan een maatwerktraject uitkomst bieden. Het gaat hier met name om het beroepsgericht programma, dat mogelijk niet aansluit na doubleren of veranderingen in PTA. Hiervoor kan het noodzakelijk zijn om een persoonlijk PTA op te stellen. De verplichte examenonderdelen van het schoolexamen worden ten alle tijden in zijn geheel afgedekt in het PTA.

Artikel 39a Het vervallen van resultaten bij doorlopende leerroutes

Voor een leerling in leerjaar 3 of leerjaar 4 van een doorlopende leerroute vmbo-mbo, geldt het volgende:

1. Indien in één of meer vakken centraal examen is afgelegd, en de leerling niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centrale examen behaalde resultaten.
2. Indien de leerling is afgewezen voor het eindexamen, treedt de overstapoptie in werking. Deze wordt beschreven in lid 3.
3. Indien deelname van de leerling aan een doorlopende leerroute vmbo-mbo wordt beëindigd voordat hij deze met succes heeft afgerond wordt hij door het bevoegd gezag van de school of het bevoegd gezag van de instelling voor beroepsonderwijs in staat gesteld een vmbo-diploma of het diploma van een beroepsopleiding te behalen, passend bij het naar het gezamenlijk oordeel van beide betrokken bevoegde gezagsorganen bereikte onderwijsniveau en de leeftijd van de leerling.

Artikel 40 Afwijking wijze van examineren bij handicap of ziekte of bij onvoldoende beheersing Nederlandse taal

1. De directeur kan toestaan dat een kandidaat op grond van een handicap of ziekte het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die aangepast is aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring door een ter zake deskundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld;
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten; en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.

3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij examen aflegt, ten hoogste 6 jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie Nederlands niet de moedertaal is. Deze afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal; of
 - b. enig ander vak waarbij het gebruik van Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen uit:
 - a. verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten; en
 - b. het gebruik van een verklarend woordenboek van de Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt door de directeur mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 41 Tussentijdse toelating tot een leerweg

1. Voor de kandidaten die tot het derde of vierde leerjaar in een leerweg worden toegelaten nadat in dat leerjaar al schoolexamens zijn gehouden, stelt de directeur na raadpleging van de CEC een regeling vast in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaten.
2. Een kandidaat die zakt voor het eindexamen moet het volledige examen voor alle vakken overdoen (zowel het schoolexamen zoals dat volgens het PTA in het vierde leerjaar wordt afgenomen, als ook het centraal examen). Ontheffingen worden slechts in uitzonderlijke gevallen, ter beoordeling van de directeur, verleend.
3. De cijfers en beoordelingen van het schoolexamen die de leerling gehaald heeft in leerjaar 3, vervallen als de leerling niet overgaat naar het vierde leerjaar.

Artikel 42 Bewaren examenwerk

1. Gedurende ten minste twee weken na vaststelling van de uitslag worden door de directeur, ter inzage van belanghebbenden, bewaard in het archief:
 1. het werk van het schoolexamen van de kandidaten;
 2. een toetsset, zoals gebruikt bij de afname en beoordeling.
2. Gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag worden door de directeur, ter inzage door belanghebbenden, bewaard in het archief:
 1. het werk van het centraal examen van de kandidaten;
 2. een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven.

Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van het CvTE centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn gemaakte werk gedurende een periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij het CvTE.

Artikel 43 Spreiding eindexamen

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat die in het laatste jaar langdurig ziek is, of een kandidaat die lange tijd ten gevolge van bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheden niet in staat is geweest het onderwijs in al zijn examenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor

het andere deel in het daaropvolgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.

2. Het bevoegd gezag geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk vóór de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van de kandidaat die nog niet in al zijn eind-examenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Het recht op herkansing als bedoeld in artikel 35 is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht op herkansing in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, behaald tot en met het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen, wisselt het bevoegd gezag een lijst met de gegevens van de eindcijfers uit met ROD.
5. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het examen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 34

Artikel 44 Onvoorziene omstandigheden

1. Indien door onvoorziene omstandigheden het schoolexamen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist de directeur in afstemming met de CEC hoe dan moet worden gehandeld.
2. Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist Onze Minister hoe dan moet worden gehandeld.
3. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet en waaromtrent een onmiddellijke beslissing noodzakelijk is, beslist de directeur na overleg met de CEC vmbo. De directeur deelt zijn beslissing zo spoedig mogelijk mee aan de betrokkenen, het bevoegd gezag, en via de CEC vmbo aan de inspectie van het onderwijs.
4. Indien door onvoorziene omstandigheden het PTA van een locatie gewijzigd moet worden, dan beslist het bevoegd gezag daarover met instemming van de OR.

Artikel 45 Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijk karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift tot bekendmaking verplicht, of hij uit zijn taak bij de uitvoering van dit reglement de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 46 Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op 1 augustus 2025.

Artikel 47 Publicatie

1. Het examenreglement wordt vóór 1 oktober 2025 door het bevoegd gezag toegezonden aan de inspectie.

2. De tekst van dit reglement is met grote zorgvuldigheid tot stand gekomen maar daar waar discussie kan ontstaan, zijn de wet en het besluit leidend.
3. De directeur stelt vóór 1 oktober 2025 een examenregeling (verkort examenreglement en PTA) vmbo beschikbaar aan de kandidaten.
4. Aan het verkort examenreglement kunnen geen rechten worden ontleend. Het volledige reglement ligt op de locatie ter inzage.

Opgesteld door de CEC vmbo en vastgesteld door het bevoegd gezag van Yuverta, op 25 februari 2025, met verkregen instemming van de ondernemingsraad op 31 maart 2025 en de centrale ouderraad op 6 mei 2025.